

วว.เปิดตัวผลิตภัณฑ์ลดริ้วรอยจากสารสกัดธรรมชาติ

เห็ดนางรมทอง-นางรมดอย

พร้อมเผยแพร่พันธู์ **จำปีเพชร** พืชหายาก ใกล้เคียงพันธู์ได้สำเร็จ

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ลดริ้วรอยจากสารสกัดธรรมชาติเห็ดนางรมทองและนางรมดอย (เหี่ยว สมูท) ในรูปแบบเซรั่มบำรุงผิวลดริ้วรอย และแผ่นผ้ามาสก์หน้า พร้อมเผยแพร่พันธู์สำเร็จในการขยายพันธู์จำปีเพชร นอกถิ่นกำเนิดเพื่อการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

นาง เกษมศรี หอมชื่น ผู้ว่าการ วว. กล่าวถึงผลิตภัณฑ์ลดริ้วรอยจากสารสกัดธรรมชาติเห็ดนางรมทองและนางรมดอยว่า ฝ่ายเภสัชและผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ วว. วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ลดริ้วรอยจากสารสกัดธรรมชาติเห็ดนางรมทองและนางรมดอย (เหี่ยว สมูท) จำนวนสองผลิตภัณฑ์ ได้แก่ **ผลิตภัณฑ์เซรั่มบำรุงผิวลดริ้วรอย** เป็นผลิตภัณฑ์สูตรเข้มข้น ซึ่งเหมาะกับผู้ที่ต้องการลดริ้วรอยเฉพาะจุดอย่างเร่งด่วน มีประสิทธิภาพในการสร้างคอลลาเจน ช่วยลดริ้วรอย ทำให้ผิวเรียบเนียน เต่งตึง ดูอ่อนกว่าวัย อุดมไปด้วยสารกลุ่มพอลิฟีนอลซึ่งเป็นสารต้านอนุมูลอิสระ ช่วยฟื้นฟูสภาพผิวให้สดใส และมีสารพอลิแซ็กคาไรด์ที่ให้ความชุ่มชื้นกับผิวหนัง ทำให้มีชีวิตชีวาอย่างเป็นธรรมชาติ นอกจากนี้ ยังมีสารเบตา-กลูแคนที่ช่วยให้เซรั่มซึมซาบเข้าสู่ผิวหนังอย่างมีประสิทธิภาพ และ**ผลิตภัณฑ์แผ่นผ้ามาสก์หน้า** เป็นผลิตภัณฑ์สูตรประสิทธิภาพอ่อนโยน เหมาะกับผู้ที่ต้องการลดริ้วรอย อุดมด้วยสารกลุ่มพอลิฟีนอล สารพอลิแซ็กคาไรด์ และสารเบตา-กลูแคน ให้ประสิทธิภาพดีเช่นเดียวกับผลิตภัณฑ์เซรั่มบำรุงผิวลดริ้วรอย

เห็ดนางรมทอง มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Pleurotus citrinopileatus* Singer มีลักษณะดอกสีเหลืองสวยงาม ส่วนเห็ดนางรมดอย มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Pleurotus ostreatus* (Fr.) Kummer มีลักษณะดอกสีเทา เห็ดทั้งสองชนิดมีรูปร่างเหมือนหอยนางรม เรียกว่า Oyster mushroom อยู่ในกลุ่มเห็ดเขตหนาว หรือกึ่งหนาว หมวกดอกมีผิวเรียบ กลางหมวกเว้าเป็นแอ่ง ขอบหมวกมันลงเล็กน้อย เมื่อดอกบานเต็มที่ ด้านใต้หมวกจะเป็นครีบ ก้านดอกยาวปานกลาง และต่อเนื่องติดเป็นเนื้อเดียวกับหมวก ดอกเห็ดอาจเกิดเป็นดอกเดี่ยวหรือกระจุก ค่อนข้างบอบบาง มีโคนก้านดอกติดกัน และมีหมวกเห็ดซ้อนกันเป็น

ชั้น ๆ ทำการเพาะในฤดูฝนและหนาว ชอบอากาศเย็นชื้น เส้นใยเห็ดเติบโตได้ดีที่อุณหภูมิประมาณ 25 - 30 องศาเซลเซียส และเจริญเป็นดอกเห็ดได้ดีในช่วงอุณหภูมิ 20 - 30 องศาเซลเซียส ความชื้นร้อยละ 80 - 95 ทั้งนี้ เห็ดทั้งสองชนิดมีคุณค่าทางโภชนาการ โดยอุดมไปด้วยโปรตีน คาร์โบไฮเดรต วิตามิน และแร่ธาตุ สารสกัดที่ได้จากเห็ดมีประสิทธิภาพในการกระตุ้นการสร้างคอลลาเจนต่อผิวหนัง จึงเหมาะที่จะนำมาพัฒนาเป็นเวชสำอางทดแทนการใช้เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์นำเข้าจากต่างประเทศ

นาง ภัทรา อะหะมะดี พิระชะทีดี นักวิชาการ ฝ่ายเภสัชและผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ วว. กล่าวว่า วว. นำสมุนไพรมานำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพความงามซึ่งเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคเพิ่มขึ้นในปัจจุบัน ในรูปแบบผลิตภัณฑ์ลดริ้วรอยจากสารสกัดธรรมชาติเห็ดนางรมทองและนางรมดอย ที่ผ่านการทดสอบความปลอดภัยพบว่า ไม่ก่อให้เกิดการระคายเคืองต่อดวงตาและผิวหนัง ไม่ก่อความเป็นพิษเฉียบพลันต่อผิวหนัง และไม่ก่อการแพ้ต่อผิวหนัง นอกจากนี้ยังพบว่า เมื่อทาเซรั่มบริเวณใบหน้าและรอบดวงตา วันละสองครั้ง เป็นเวลาหนึ่งเดือน สามารถลดริ้วรอยได้ถึงร้อยละ 70 และยังใช้ได้กับทุกสภาพผิวด้วย โดย วว. ยืนยันสิทธิบัตรผลิตภัณฑ์แล้ว และในขณะนี้ *ดร.ชนะ พรหมทอง* นักวิชาการ ฝ่ายวิทยาศาสตร์ชีวภาพ วว. ร่วมมือกับมูลนิธิโครงการหลวง ประสบความสำเร็จในการเพาะเห็ดนางรมทอง

“วว. เปิดตัวผลิตภัณฑ์ลดริ้วรอยจากสารสกัดธรรมชาติเห็ดนางรมทอง-นางรมดอย พร้อมเผยแพร่พันธู์จำปีเพชร พืชหายากใกล้เคียงพันธู์ได้สำเร็จ” UPDATE 26, 284 (พ.ศ. 2554) 120-121

ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาเขตหนาวดอยปุย จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมเปิดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรเพาะเห็ดนางรมทองและเห็ดนางรมดอยในเชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และช่วยกระจายรายได้ เป็นเครือข่ายการผลิตของอุตสาหกรรม SMEs ที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

สำหรับการขยายพันธุ์จำปีเพชรนอกถิ่นกำเนิดนั้น คุณเกษมศรีชี้แจงว่า ดร.ปิยะ เฉลิมกลิ่น ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ วว. สํารวจพบจำปีเพชร ซึ่งเป็นจำปีพื้นเมืองที่หายากและใกล้สูญพันธุ์มากที่สุดของไทยในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี นับเป็นการสำรวจพบที่มีรายงานเป็นครั้งแรกในประเทศไทย แต่ไม่ใช่การสำรวจพบชนิดใหม่ของโลก ซึ่งขณะนี้ วว. ขยายพันธุ์นอกถิ่นกำเนิดเพื่อการอนุรักษ์อย่างยั่งยืนได้สำเร็จ ด้วยการนำปลายยอดของกิ่งจำปีเพชรขาวมาเสียบยอดกับต้นต่อจำปาพบว่า เจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่ราบภาคกลาง แตกกิ่งก้านจำนวนมาก จากนั้นทาบกิ่งจำปีเพชรด้วยต้นต่อจำปาอีกครั้ง พบว่าวิธีขยายพันธุ์จำปีเพชรโดยการทาบกิ่งด้วยต้นต่อจำปาเป็นวิธีการที่ได้ผลดี สะดวก รวดเร็ว และประหยัด สามารถขยายพันธุ์ได้เป็นจำนวนมาก เมื่อนำออกปลูกลงนอกถิ่นกำเนิดเดิมก็เจริญเติบโตได้ดี จึงนับได้ว่าจำปีเพชรในประเทศไทยไม่มีโอกาสสูญพันธุ์แล้ว ผู้สนใจสามารถนำไปปลูกเป็นไม้ดอกไม้ประดับลงแปลงกลางแจ้งได้ในพื้นที่ทั่วประเทศ แต่หากปลูกลงบนภูเขาหรือบนพื้นที่สูงจะออกดอกเร็ว เนื่องจากจำปีเพชรชอบแดดจัด และความชื้นสูง โดยเฉพาะปลูกลงในดินร่วนจะดีมาก เพราะชอบดินร่วนระบายน้ำได้ดี ไม่ชอบดินชื้นที่มีน้ำขังแฉะ แต่ไม่แนะนำให้ปลูกเป็นไม้กระถาง เนื่องจากเป็นไม้ต้นขนาดใหญ่

จำปีเพชรมีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Magnolia mediocris* (Dandy) Figlar สํารวจพบครั้งแรกของโลกที่ประเทศจีน ใน พ.ศ. 2471 สำหรับประเทศไทยสํารวจพบครั้งแรกโดยวว. เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540 บนสันเขาใกล้แนวชายแดนไทย-พม่า ในจังหวัดเพชรบุรี ที่ระดับความสูง 1,100 เมตร เป็นไม้ต้นขนาดใหญ่ สูง 25 – 40 เมตร โคนต้นมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางใหญ่ได้ถึง 2.5 เมตร เปลือกลำต้นหนาสีน้ำตาลและมีกลิ่นฉุน ใบเดี่ยวรูปรีแกมรูปขอบขนาน กว้าง 3.5 – 5.5 เซนติเมตร ยาว 8 – 14 เซนติเมตร ก้านใบยาวถึง 2 – 3.5 เซนติเมตร ไม่มีรอยแผลของหูใบ ออกดอกเดี่ยวที่ซอกใบใกล้ปลายยอด ดอกใหญ่สวยงาม มีกาบหุ้มดอกหนึ่งแผ่น และมีขนสีเหลืองทองปกคลุมกาบหุ้มดอกหนาแน่น กลีบดอกสีขาวจำนวนเก้าถึงสิบกลีบ แต่ละกลีบยาว 3.5 เซนติเมตร ดอกเริ่มแย้มและส่งกลิ่นหอมเวลาพลบค่ำแล้วบานในวันรุ่งขึ้น ช่วงกลางวันที่มีแสงแดดรุนแรงจะส่งกลิ่นหอมได้น้อยลง แล้วกลีบดอกแต่ละกลีบจะร่วงในวันถัดมา มีผลกลุ่มเป็นช่อยาว 2 – 3.5 เซนติเมตร มีผลย่อยสามถึงหกผล แต่ละผลมีหนึ่งถึงสามเมล็ด เมื่อผลแก่แล้วผลย่อยจะแตกออกเป็นแนวเดียว มีเมล็ดแก่สีแดงเข้ม

ดร.ปิยะกล่าวเสริมว่า หลังจากท้าว. ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยเรื่องการอนุรักษ์พรรณไม้ในวงศ์จำปีจำปาในประเทศไทย จากโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตั้งแต่ พ.ศ. 2539 ก็ทำการสำรวจพรรณไม้ในวงศ์จำปีจำปาทั่วประเทศ แล้วพบจำปีเพชรครั้งแรกที่จังหวัดเพชรบุรี ใน พ.ศ. 2540 ซึ่งมีอยู่เพียงสองสามต้น นับว่าหายากและใกล้สูญพันธุ์มาก ไม่มีต้นกล้าเล็ก ๆ ขึ้นอยู่เลย มีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์มาก จึงหาทางขยายพันธุ์เพื่ออนุรักษ์มิให้สูญพันธุ์ แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จ ต่อมาในวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2551 ก็สํารวจพบจำปีเพชรจำนวนสองต้นอีกครั้งในพื้นที่ป่าภาคตะวันออกเฉียงใต้ในเขตจังหวัดจันทบุรี ที่ระดับความสูง 1,000 เมตร เป็นต้นขนาดใหญ่มาก มีเส้นผ่านศูนย์กลางที่โคนต้น 2.5 เมตร สูงราว 40 เมตร ไม่พบต้นกล้าขนาดเล็กที่ได้ต้นแม่พันธุ์ แต่พบผลอ่อนร่วงอยู่ จึงรอจนถึงเดือนตุลาคม แล้วเข้าไปเก็บผลแก่มาเพาะเมล็ด ปรากฏว่าเมล็ดไม่ออกทั้งหมด ต่อมาจึงนำปลายยอดมาทดลองเสียบกิ่ง จนถึง พ.ศ. 2552 จึงประสบความสำเร็จในการขยายพันธุ์นอกถิ่นกำเนิดโดยการเสียบยอดและทาบกิ่ง แล้วจัดฝักอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีส่งเกษตรกรจนสามารถขยายพันธุ์เองได้ นับว่าเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรสร้างอาชีพ สร้างงานสร้างรายได้ แล้วยังช่วยให้จำปีเพชรแพร่หลายได้รวดเร็วขึ้น

สำหรับเหตุผลที่เรียกว่า “จำปีเพชร” เนื่องจากสํารวจพบครั้งแรกที่จังหวัดเพชรบุรี มีดอกต่างกันสองแบบคือ กลีบดอกสีขาวล้วนเรียกว่า **จำปีเพชรขาว** และกลีบดอกลายแดงเรียกว่า **จำปีเพชรลายแดง** โดยวว. ขยายพันธุ์ต้นจำปีเพชรขาวได้แล้วเป็นต้นที่มีดอกดก กลิ่นหอมแรง ปกติจะออกดอกในเดือนกันยายนถึงมกราคม (หากสภาพอากาศเปลี่ยนแปลง ฤดูออกดอกก็จะเปลี่ยนไป) มีกลีบดอกเก้าถึงสิบกลีบ แต่ละกลีบยาว 3.5 เซนติเมตร ดอกบานอยู่ได้สองถึงสามวัน

สอบถามและดูรายละเอียดเพิ่มเติม หรือขอรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีได้ที่โทรศัพท์ 0 2577 9000, 0 2577 9300 โทรสาร 0 2577 9009 ในวันและเวลาราชการ เว็บไซต์ <http://www.tistr.or.th> อีเมล tistr@tistr.or.th